

VYHODNOTENIE HODNOTIACICH OTÁZOK

Hodnotiaca otázka č. 1:

Aký je predbežný potenciál plnenia cieľov OP Val?

Napriek množstvu negatívnych zistení, ktoré vyplynuli z vykonaných analýz, či už v oblasti hodnotenia pokroku v aktuálnej implementácii OP Val, alebo v oblasti nastavenia procesov jeho riadenia, existuje predpoklad naplnenia cieľov OP Val.

K uvedenému konštatovaniu sme dospeli s ohľadom na niekoľko zásadných zistení vyplývajúcich z vykonaných analýz, ktoré majú pozitívny dopad na ďalšiu implementáciu OP Val, nakoľko vytvárajú vysoký predpoklad pre jej úspešné reštartovanie a tým aj naplnenie cieľov operačného programu.

Patria medzi ne najmä:

- naplnenie všetkých ex ante kondicionalít, vrátane ex ante kondicionality, ktorej nenaplnenie bolo príčinou zrušenia niektorých výziev a pozastavenia implementácie OP Val,
- prijatie viacerých opatrení na zabezpečenie transparentného a objektívneho nastavenia procesu odborného posudzovania projektov (najmä prenasťavenie hodnotiacich a výberových kritérií, spracovanie minimálnych štandardov pre výber hodnotiteľov, tvorba novej databázy odborných hodnotiteľov, zverejňovanie zoznamu hodnotiteľov a hodnotiacich hárkov),
- zvýšenie predpokladu správneho vyhlásenia výziev/vyzvaní zavedením povinnosti spracovania rizikovej analýzy výziev/vyzvaní,
- vyhlásenie veľkého množstva nových výziev/vyzvaní najmä od 08/2018 po ukončení prenasťavenia procesov riadenia a súvisiacich dokumentov, čo vytvára predpoklad zrýchlenia implementácie OP Val,
- priebežná príprava usmernení k výzve a spracovanie FAQ, ktoré vytvárajú predpoklad zníženia chybovosti zo strany žiadateľov pri predkladaní ŽoNFP,
- sledovanie plnenia ukazovateľov výkonnostného rámca OP Val zo strany RO pravidelne na mesačnej báze, čo umožňuje včasné odhalenie potenciálnych problémov z hľadiska plnenia cieľov a prijatie potrebných opatrení na elimináciu rizík ich nenaplnenia (napr. na základe priebežného monitorovania plnenia výkonnostného rámca bola k termínu priebežného hodnotenia (31.10.2018) v stave prípravy na predloženie EK verzia 5.0 OP Val, ktorej súčasťou je podľa dostupných informácií od RO z 11/2018 návrh úpravy čiastkového cieľa pre r. 2018 v rámci PO 3 a PO 4, ako aj zámeru pre r. 2023 v rámci PO 1 a PO 2),
- v prípade viacerých ukazovateľov výkonnostného rámca bol zaznamenaný relatívne vysoký nárast plnenia čiastkového cieľa k 31. 10. 2018 oproti 31. 12. 2017 (uvedené sa týka PO 3 a PO 4 implementovaných SO MH SR), ktorý síce neumožnil naplnenie čiastkového cieľa pre r. 2018, ale odráža významnejší posun v implementácii týchto PO,
- nižšia administratívna záťaž žiadateľov pri predkladaní príloh ŽoNFP, ktorá sa ešte viac znížila prijatím zákona proti byrokracii v r. 2018, čo pozitívne hodnotia aj samotní (potenciálni) žiadatelia.

Zároveň považujeme za potrebné upozorniť na niekoľko identifikovaných rizík, ktoré v prípade ich podcenenia budú reálnymi bariérami, ktoré budú/môžu znemožňovať naplnenie cieľov OP Val, resp. budú viesť k nutnosti prijímania ďalších aktualizácií OP Val, čo je časovo, administratívne a odborne náročný proces. Uvedeným úskaliam je možné sa aspoň čiastočne vyhnúť prijatím účinných opatrení na elimináciu identifikovaných rizík. Patria medzi ne najmä:

- komplikované a často duplicitné rozhodovacie mechanizmy na úrovni riadenia procesov programu (najmä schvaľovací proces výzvy),
- chýbajúce zohľadnenie procesného nastavenia výzvy v rizikovej analýze výzvy (t. j. zohľadnenie plynutia lehôt, disponibility dostatočných personálnych kapacít potrebných pre implementáciu výzvy s ohľadom na implementáciu ďalších výziev),
- komplikovaný a často upravovaný systém administrácie procesov,

- vysoká administratívna záťaž zamestnancov pri AO a OH predlžujúca trvanie procesov a spomaľujúca proces schvaľovania ŽoNFP,
- vysoká fluktuácia zamestnancov RO/SO,
- komplikované, zdĺhavé a nedostatočne exaktne nastavené postupy aplikácie podmienok verejného obstarávania na úrovni implementácie projektov rezultujúce do spochybňovania hospodárnosti vybraných operácií, prehlbovania neistoty pri implementácii projektov a zvyšovania rizika korekcií s priamym dopadom na plnenie finančných záväzkov OP Val,
- sledovanie plnenia spoločných a špecifických ukazovateľov výstupov na úrovni investičných priorít iba na záväznej ročnej báze a následná disponibilita týchto údajov takmer s ročným oneskorením.

Hodnotiaca otázka č. 2:

Aký je príspevok realizovaných intervencií z OP Val k plneniu cieľov OP Val, ako aj k plneniu opatrení RIS3 SK?

Príspevkom realizovaných intervencií z OP Val k plneniu cieľov OP Val, ako aj opatrení RIS3 SK sa v rámci priebežného hodnotenia OP Val zaoberáme z viacerých hľadísk. Pokiaľ ide o finančné a časové hľadisko, z uskutočnenej analýzy vyplynulo, že čerpanie OP Val k 31.10.2018 (za EÚ zdroj) bolo na mimoriadne nízkej úrovni, a to 5,57 % (vrátane PO 5 Technická pomoc). Nízka úroveň čerpania zdrojov EŠIF v rámci OP Val vypovedá aj o veľmi nízkej úrovni doterajšieho príspevku OP Val k napĺňaniu cieľov samotného OP Val, ako aj cieľov a opatrení RIS3 SK, ktoré majú byť naplnené predovšetkým prostredníctvom OP Val. Zároveň na základe výsledkov analýzy konštatujeme, že reálne vynaložené zdroje z OP Val do napĺňania cieľov OP Val k 31.10.2018 výrazne zaostávajú za čiastkovým cieľom na rok 2018.

Ako dôvody, ktoré sa zásadnou mierou podieľali na nedostatočnom napĺňaní cieľov OP Val, ako aj cieľov a opatrení RIS3 SK k 31.10.2018 sme na základe analýzy, ktorej výsledky prezentujeme podkapitolách 4.1 – 4.3, identifikovali najmä nasledovné skutočnosti:

Od roku 2016 bol v rámci OP Val vyhlásený síce veľký počet výziev/vyzvaní, avšak až 9 výziev na predkladanie ŽoNFP bolo zrušených prevažne z dôvodu nesprávneho/nedostatočného nastavenia podmienok poskytnutia pomoci, posledné 2 z nich v 04/2018. Ďalším závažným dôvodom zrušenia 2 z 9 výziev bolo nesplnenie jednej z ex ante kondicionalít. Tieto nedostatky vyžadovali nielen podstatnú zmenu podmienok poskytnutia pomoci, ale aj prijatie zásadných zmien v rámci internej riadiacej dokumentácie RO a SO. Nevyhnutnosť ich prijatia vyplynula aj z varovného listu EK doručeného v roku 2017. Identifikované nedostatky si vyžiadali aj odstúpenie od zmlúv o poskytnutí NFP uzavretých v rámci 2. výzvy na podporu PVVC vyhlásenej v roku 2016, čo má negatívny dopad na kontrahovanie OP Val, keď aj k 31.10.2018 v porovnaní s 31.12.2017 došlo v rámci OP Val dokonca k poklesu kontrahovania.

Okrem už uvedených časovo aj odborne náročných zmien bolo nevyhnutné dopracovať Stratégiu RIS3 SK do podoby, ktorou SR preukáže naplnenie ex ante kondicionality 1.1, čomu sme sa podrobnejšie venovali v podkap. 4.2. V tejto súvislosti za závažný nedostatok, ktorý negatívne ovplyvnil implementáciu OP Val považujeme skutočnosť, že strategický dokument RIS3 SK, ktorý je implementovaný predovšetkým prostredníctvom OP Val, bol do podoby preukazujúcej naplnenie ex ante kondicionality 1.1 dopracovaný 3 roky po schválení OP Val.

Okrem toho sme konštatovali nepripravenosť SR na implementáciu operačných programov v roku 2015, pričom OP Val bol schválený EK koncom roka 2014. Všetky tieto skutočnosti výrazne spomalili proces implementácie OP Val, ako aj napĺňania cieľov a opatrení RIS3 SK.

Za ďalšiu príčinu vyššie uvedeného nepriaznivého stavu považujeme nízky podiel zdrojov alokovaných do platných výziev/vyzvaní vyhlásených do 30.6.2018 z celkovej alokácie zdrojov vyčlenených pre OP Val na PO 2014 – 2020 (necelých 52%). K 31.10.2018 bolo vyhlásených ďalších 10 výziev na predkladanie ŽoNFP pre DOP (z toho 9 vyhlásil SO VA), 1 výzvanie na veľký projekt, 2 výzvania na národné projekty a 1 výzvanie na technickú pomoc. Alokácia zdrojov do platných výziev/vyzvaní sa tak zvýšila o 21,5 %. Vplyv veľkého počtu najmä nárazovo vyhlásených výziev na DOP zo strany SO VA, ako aj ďalších nových výziev/vyzvaní na plnenie cieľov OP Val, ako aj cieľov a opatrení RIS3 SK sa prejaví až v budúcnosti. V súčasnosti je možné vyhlásenie týchto výziev zhodnotiť len z hľadiska ich potenciálu naplniť ciele OP Val, ako aj ciele a opatrenia RIS3 SK. Prehľadné tabuľkové spracovanie

zhodnotenia jednak doterajšieho, ako aj potenciálneho príspevku OP Val k napĺňaniu cieľov a opatrení RIS3 SK a cieľov OP Val je súčasťou podkap. 4.2.2.

Hodnotiaca otázka č.3

Aká je absorpčná kapacita žiadateľov a ich záujem o jednotlivé aktivity v rámci jednotlivých špecifických cieľov?

Takmer polovica oslovených respondentov z podnikateľskej sféry ešte plánuje využiť prostriedky z OP Val v tomto programovom období a plánuje sa uchádzať o prostriedky, ktoré im umožnia zvýšiť konkurencieschopnosť podniku, rozšíriť alebo vybudovať infraštruktúru pre VaV aj so zapojením viacerých spolupracujúcich subjektov. Projekty budú zamerané na domény Priemysel pre 21. storočie, Digitálne Slovensko a kreatívny priemysel, Zdravé potraviny a životné prostredie. Majú však negatívne skúsenosti s prílišnou časovou a administratívnou záťažou spojenou so zbytočnou byrokraciou a obavy z opätovného neschválenia projektov kvôli zrušeniu výzvy, negatívne skúsenosti s nedostatočne nastavenými finančnými mechanizmami majetkovej zábezpeky poskytovania pomoci podnikateľom, ktorí majú iba nehmotný majetok ako výsledok výskumného projektu zameraného na vývoj softvéru.

Hodnotiaca otázka č. 4:

Aká forma intervencie (výzva, FN, NP) a finančná alokácia je vhodná pre maximalizáciu naplnenia absorpčného potenciálu v rámci konkrétnej tematickej oblasti podpory a konkrétnej skupiny prijímateľov?

Z realizovaných analýz implementácie programu, ako aj riadených rozhovorov vyplynulo, že nastavenie použitých intervencií zodpovedá očakávanej absorpčnej kapacite prijímateľov a cieľových skupín programu. Najviac uplatňovanou a najviac žiadanou formou intervencie OP Val je poskytovanie nenávratnej finančnej pomoci prostredníctvom NFP cez dopytovo orientované projekty.

Táto forma intervencie zostáva naďalej najvhodnejšou formou na ďalšie čerpanie OP Val, avšak s nevyhnutnou potrebou vyriešiť nadmernú administratívnu záťaž pracovníkov SO/RO a zjednodušiť procesy administratívneho overovania oprávnenosti žiadateľov a oprávnenosti výdavkov.

Poskytovanie návratnej finančnej pomoci prostredníctvom finančných nástrojov (FN) má tiež potenciál pre ďalšie čerpanie cez OP Val, pričom zaujímavá je forma navyšovania základného imania podnikateľov. FN sú iba doplnkovou formou čerpania prostriedkov EŠIF cez OP Val, keďže sa jedná hlavne o návratnú pomoc, ktorá sa revolvingovým spôsobom stále vracia do obehu. Alokácie pre finančné nástroje sú určované prerozdeľovaním zdrojov do Národného rozvojového fondu II zo 5

operačných programov programového obdobia 2014 – 2020 (OP Val, OP II, IROP, OP LŽ a OP KŽP) v podiele 3 – 7 % z alokácie na jednotlivé OP. SIH je správcom týchto prostriedkov a cez finančných sprostredkovateľov ich poskytuje vo forme záruk, úverov alebo navyšovania základného imania pre prospech žiadateľov z cieľovej skupiny OP Val.*

Oblasti identifikované ako vhodné pre ďalšie čerpanie finančných prostriedkov cez OP Val:

- Podpora podnikateľského prostredia
- Podpora infraštruktúry vysokých škôl a vedeckých parkov
- Personálne výdavky, vzhľadom ku skutočnosti, že väčšina ostatných druhov výdavkov podlieha zdĺhavému a administratívne zbytočne náročnému procesu verejného obstarávania a niekoľkonásobnej kontrole VO, ktorá spomaľuje samotné čerpanie FP cez OP Val

Podľa skladby cieľovej skupiny jednotlivých prijímateľov pomoci cez národné projekty bola zodpovedaná aj otázka kto je najvhodnejším prijímateľom pomoci cez OP Val a má dostatočnú kapacitu na ďalšie čerpanie. Ako najvhodnejší prijímatelia pomoci cez OP Val boli v súlade s nastavením programu OP Val podľa pracovníkov SIEA, SBA a SIH označení podnikatelia (SME). Podľa CVTI SR je to hlavne akademický sektor – univerzity a vedecké parky.

Hodnotiaca otázka č. 5:

Ktoré sú úzke miesta realizácie projektov a čím sú spôsobené?

- Za úzke miesta implementácie projektov je možné považovať procesy verejného obstarávania a ich kontrolu, ktoré sú z časového aj administratívneho hľadiska najviac zaťažujúce vyplývajúce z nastavenia procesov vyžadujúcich viacnásobné overovanie hospodárnosti výdavkov v rôznom čase. Pre procesy verejného obstarávania chýbajú unifikované odporúčané formuláre pre použitie v týchto procesoch napr. vzorová zmluva na služby/prácu/ dodávku tovarov, vzorové súťažné podklady na rôzne druhy zákaziek

- Problematickým miestom je aj zložitý postup vyplňania testov na overenie podniku v ťažkostiach a štatútu MSP pri nejednoznačnosti identifikovania prepojenia podnikov

- Pracovníci MH SR identifikovali ako jedno z úzkych miest aj nízku kvalifikovanosť audítorov pre vykonávanie nezávislého auditu v oblasti implementácie projektov MSP z prostriedkov EŠIF

- Ďalším úzkym miestom je dĺžka schvaľovacieho procesu žiadostí o NFP, ktorá je v porovnaní s deklarovanou dĺžkou 35 dní od uzavretia kola na predkladanie žiadostí mnohonásobne predĺžovaná z dôvodu vyzvania na doplnenie žiadostí o údaje potrebné na posúdenie splnenia podmienok poskytnutia príspevku.

- Zložitost' a nejasnosť nastavených postupov implementácie programu spôsobená množstvom dokumentácie, ktorá sa často aktualizuje bez jasného vysvetlenia zmeny a odôvodnenosti ich potreby

- Pre podnikateľov, ktorí nevlastnia dostatočný hmotný majetok na zabezpečenie záruky voči poskytnutej finančnej pomoci sú nedostatočne nastavené spôsoby záložného práva, ktorý nevedia aplikovať na nehmotný majetok pri projektoch vytvárajúcich výsledok vo forme ocenených autorských práv na vyvinutý nehmotný majetok.

Pre žiadateľov o NFP/prijímateľov sú procesy čerpania zdrojov z OP Val veľmi zdĺhavé a preburokratizované s komplikovane nastaveným systémom pravidiel a príručkami, ktoré sa menia počas realizácie projektov, čo je administratívne veľmi náročné a neprehľadné.

Hodnotiaca otázka č.6:

Aké efekty prinieslo zjednodušenie administratívy OP oproti predchádzajúcemu programovému obdobiu (prepočet úspešnosti na spotrebované finančné zdroje)

Súčasnité obdobie implementácie 2014-2020 na jednej strane zjednodušilo administratívne procesy pre prijímateľov, ale zároveň zvýšilo administratívnu záťaž pracovníkov SO, ako poskytovateľa príspevku v porovnaní s predchádzajúcim obdobím. Pre prijímateľov/ žiadateľov o NFP to má dopad na oneskorený termín schvaľovania príspevku a termín reálneho čerpania príspevku z EŠIF.

Žiadatelia/prijímatelia NFP pozitívne hodnotia zavedené opatrenia na zníženie administratívnej záťaže, ale pri zdĺhavosti procesov schvaľovania NFP, overovania procesov VO a množstva kontrol, sa pozitívny dopad zavedených opatrení dostatočne neprejavuje.

- Jedným z významných opatrení na zjednodušenie procesov súvisiacich s implementáciou EŠIF bolo zavedenie zjednodušeného univerzálneho formulára na zverejňovanie výziev a formulára na vypracovanie žiadostí o NFP.

Toto opatrenie malo priniesť prehľadnosť, transparentnosť a zjednodušenie. Zavedenie unifikovaného formulára výzvy na predkladanie dopytovo orientovaných projektov, ktorý dosť neprehľadne až na konci formulára uvádza dôležité podmienky týkajúce sa oprávnených typov aktivít projektu, dĺžku trvania realizácie aktivít, výšku oprávnených výdavkov a mieru spolufinancovania z verejných zdrojov má nejednoznačný prínos pre zjednodušenie administratívy spojenej s predkladaním projektových žiadostí o NFP.

Vypĺňanie formulára žiadosti o NFP sa uskutočňuje on-line prostredníctvom informačného systému ITMS2014+, ktorý ponúka do určitej miery kontrolu a správnosť vyplnených údajov, spracúva údaje o prijímateľovi, ktoré porovnáva s inými databázami verejných a štátnych inštitúcií. Zo strany prijímateľov a žiadateľov o NFP je hodnotené pozitívne a vysoko oceňované pre zníženie počtu listinných príloh a ich nahradenie elektronicky odosielaným formulárom žiadosti o NFP a čestným vyhlásením o splnení vybraných podmienok na poskytnutie NFP overiteľným cez dostupné verejné on-line databázy štátnych a verejných inštitúcií (daňový úrad, sociálna poisťovňa, obchodný register a pod.).

Ako preukázateľne účinné, šetriace čas a znižujúce administratívnu záťaž potenciálneho prijímateľa NFP pri podávaní projektového zámeru a žiadosti o NFP je v porovnaní s predchádzajúcim PO 2007 – 2013 opatrenie, ktorým bola nahradená väčšina predtým požadovaných listinných príloh jedným čestným vyhlásením ako súčasťou formulára žiadosti o NFP.

Dokazujú to aj odpovede na otázku č. 3.4 vykonaného on-line prieskumu adresovaného prijímateľom a žiadateľom o NFP z OP Val. Kompletne znenia všetkých otázok z on-line dotazníka sú uvedené v prílohe č. 1 hodnotiacej správy.

Pri správnom nastavení procesov informovanosti a komunikácie s potenciálnymi prijímateľmi príspevkov a vzájomnej prepojenosti ostatných procesov implementácie OP Val by sa efekty zavedených opatrení mali prejavovať na zvýšenej miere úspešnosti schvaľovania predložených projektových žiadostí o NFP.

K 10.10.2018 bol počet podaných žiadostí o NFP v rámci OP Val prostredníctvom ITMS2014+ 1999, z toho schválených žiadostí o NFP bolo 1205 a počet neschválených ŽoNFP 794. To predstavuje 60%-nú úspešnosť schvaľovacieho procesu ŽoNFP a následného zazmluvňovania. V porovnaní s PO 2007 – 2013 to dokazuje zvýšenie úspešnosti podávania a schvaľovania žiadostí o NFP v súčasnom programovom období 2014 – 2020, pričom v PO 2007 – 2013 bola pri OP KaHR dosiahnutá iba 28%-ná úspešnosť schválenia podaných žiadostí o NFP a pri OP VaV iba 40%-ná úspešnosť schválenia podaných ŽoNFP.

Pozitívny efekt vyššej úspešnosti schvaľovania podaných žiadostí o NFP, cez OP Val môže byť pripísaný nielen zníženej administratívnej záťaži, ale aj zmene v ostatných procesoch implementácie, ktoré umožňujú aj po odoslaní žiadostí cez ITMS2014+ formulár žiadosti doplniť o údaje alebo požadované informácie v procese administratívneho overovania splnenia podmienok poskytnutia príspevku prostredníctvom výziev na doplnenie údajov. Efektívnosť zavedených opatrení na zjednodušenie administratívnej záťaže je zásadne ovplyvňovaná nielen procesným nastavením, ale aj spôsobom informovania a kvalitou personálneho zabezpečenia pracovníkov RO/SO.

Významný negatívny dopad, ktorý eliminoval možné pozitívne dopady administratívneho zjednodušenia procesov bola negatívna informovanosť o OP Val a nedostatočná komunikácia smerom k verejnosti a k potenciálnym žiadateľom o NFP o programe. Negatívna publicita zrušených výziev a neprehľadne prezentované podmienky čerpania pomoci zatienila výhody čerpania podporujúce rozvoj, inovácie a konkurencieschopnosť pre prijímateľov finančnej pomoci cez OP Val.

Zložitosť, neprehľadnosť a zdĺhavé procesy odrádzajú prijímateľov od využívania podpory z OP Val, pokiaľ vedia nájsť náhradné finančné zdroje na realizáciu svojich rozvojových zámerov v oblasti VaV a inovácií prijímateľov.

Hodnotiaca otázka č. 7:

Aké sú pozitívne/negatívne efekty súčasného nastavenia administratívnych procesov, čo ich vyvolalo a ako je možné odstrániť identifikované negatívne efekty?

Pozitívne efekty	Negatívne efekty
Procesy sú po audite EK nastavené v roku 2018 nanovo, validačným auditom boli vyhodnotené ako kvalitné na úrovni SO VA, samozrejme zmeny sa museli odraziť na úrovni riadiacej dokumentácie RO, aby bolo následne možné implementovať OP Val v kvalitne pripravenom procesnom prostredí	Oneskorené nastavenie procesov (2018!) na základe designačného auditu zapríčinilo pozastavenie implementácie programu na úrovni dopytovo orientovaných projektov (SO VA, SO MH SR/SIEA), čo má za následok nedostatočné čerpanie prostriedkov a neplnenie priebežných záväzkov zo strany RO/SO v rámci výkonnostného rámca
	Častá aktualizácia systému riadenia na národnej úrovni (MP CKO, usmernenia CKO, zmeny v Systéme riadenia EŠIF) spôsobuje neprehľadnosť v aktualizáciách interných MP. Aktualizácie, resp. zmeny v nastavených procesoch je potrebné prijímať s okamžitou účinnosťou.
ITMS2014+ je vylepšený systém v zmysle praxe a skúseností z predchádzajúceho obdobia. Je pružnejší, dajú sa z neho získať všetky požadované dáta na monitoring a hodnotenie plnenia ukazovateľov OP, čo je pozitívna zmena oproti predchádzajúcemu obdobiu	ITMS2014+ je systém, ktorý síce poskytne všetky potrebné údaje, no nie sú v komprimovanej podobe/štruktúre, ktorú potrebuje daný RO napr. k Správe o stave OP Val, čiže je potrebné filtrovať údaje z viacerých súborov na zabezpečenie koncíznej správy, pričom systém by sa mal nastaviť tak, aby vedel manažér získať požadované údaje v štruktúre, ktorú majú v konečnom dôsledku povinne definovanú všetky OP.
Časté zmeny organizačnej štruktúry nie sú vnímané ako negatívny aspekt, keďže sa zvyčajne jedná o nábor nových ľudí do pracovných tímov jednotlivých útvarov.	Znížená schopnosť primerane reagovať na aktuálnu situáciu v čerpaní alebo identifikované požiadavky prijímateľov z dôvodu dlhého procesu schvaľovania výziev, definovaného nastavením Systému riadenia EŠIF a vyšším počtom orgánov, ktoré sa vyjadrujú k zneniu výzvy.
	Administratívna záťaž na každej úrovni riadenia procesov. Efekt zníženej administratívnej záťaže zamestnanci RO ani SO nepociťujú. Množstvo dokumentácie a údajov je potrebné spracovať aj elektronicky aj v papierovej forme, procesy sa vyhodnocujú priebežne a je potrebné zabezpečovať priebežné dáta, ktoré sa vyhľadávajú práce.

Žiadateľmi vysoko oceňovaná odbornosť a nápomocnosť niektorých pracovníkov SO MH SR pri poskytovaní informácií a vysvetľovaní postupov plnenia podmienok pre čerpanie EŠIF	Nejasnosť často aktualizovaných podmienok procesov uchádzania sa o NFP cez zverejňované výzvy a nedostatočným vysvetlením postupov zo strany niektorých zamestnancov SO
Zníženie administratívnej záťaže na strane žiadateľa zavedením spoločného čestného vyhlásenia a prechodom tlačenej papierovej formy žiadosti a väčšiny požadovaných príloh na elektronické podanie cez ITMS2014+ (nie je potrebné predkladať prílohy, ktoré si vie overiť RO/SO v príslušných registroch)	Zvýšenie administratívnej záťaže zamestnanca RO/SO, ktorý musí overovať pravdivosť údajov v čestnom vyhlásení žiadateľa prostredníctvom príslušných registrov
	Spomalený proces schvaľovania žiadostí o NFP spôsobený prerušovaním lehoty na vydanie rozhodnutia procesmi tzv. "klarifikácie" - vyzvania žiadateľov na doplnenie údajov zo strany poskytovateľa potrebných na vyhodnotenie splnenia podmienok poskytnutia príspevku
Zavedené praktické pomôcky na overovanie finančnej situácie subjektov cez excel formuláre	
Vysoké nároky na odborných hodnotiteľov umožňujú zabezpečiť OH dostatočne odbornými a skúsenými expertmi na danú problematiku/oblasť projektu	Vysoké nároky na odborných hodnotiteľov spôsobujú nedostatok odborných hodnotiteľov pre projekty vyhlasovaných výziev
	Schvaľovací proces pri vyhlasovaní výziev – množstvo krokov (niektoré možno zbytočné), ktoré proces predlžujú a nie sú nevyhnutné pre úspešné vyhlásenie výzvy (sú definované nastavením Systému riadenia EŠIF – RVA, RTA, SK RIS3, MV OP VAI)
	Dlhý proces kontrol a overovania verejného obstarávania, ktorý spomaľuje priebeh implementácie projektov z pohľadu prijímateľov
Softvérová aplikácia ISVA v súčasnosti vo vývojom module umožní ľahší a jednoduchší proces práce s projektom v rámci celého procesu od predkladania ŽoNFP až po ukončenie realizácie projektu pre zamestnancov SO VA.	Momentálne nie je možné posúdiť dopady implementácie aplikácie vzhľadom na nedostatok skúseností na strane zamestnancov SO VA aj žiadateľov. Na strane žiadateľa sa javí táto aplikácia ako duplicita a zbytočná záťaž, ktorá nahrádza excelovský súbor rozpočtu ŽoNFP, ktorý si žiadateľ musí spracovať sám na to, aby vôbec vedel natípovať rozpočet do novej softvérovej aplikácie.
<p>Vyhodnotenie: Pozitívne a negatívne efekty administratívnych procesov sú identifikované v analytickej časti dokumentu. Negatívne efekty je možné odstrániť: znížením tlaku na administratívne úkony, znížením fluktuácie odborných pracovníkov a primeranou motiváciou zamestnancov so sústredením sa na implementáciu programu prostredníctvom intervencií do projektov, pokračovaním v zjednodušovaní nastavenia niektorých vyššie uvedených procesov, ktoré pomôžu a zjednodušia dosahovanie nastavených cieľov jednotlivých projektov a následne aj programu (viď časť 4.4).</p> <p>V PO 2014 – 2020 došlo k hlbšiemu prepracovaniu všetkých procesov implementácie programu OP Val s cieľom zvýšiť jeho transparentnosť a znížiť administratívnu záťaž prijímateľov. So zvýšením transparentnosti jednotlivých procesov a detailnejším prepracovaním MP neprimerane narástla časová náročnosť procesov potrebná na vykonanie a overenie všetkých popísaných krokov splnenia</p>	

podmienok poskytnutia príspevku a preverovanie údajov poskytnutých žiadateľmi o NFP. To sa prejavilo v dlhšom období potrebnom na schvaľovanie a zazmluvňovanie projektových žiadostí, opakované procesy kontroly oddaľujúce reálnu dobu čerpania príspevku znížili záujem prijímateľov o čerpanie prostriedkov z EŠIF.

Procesy na úrovni programu a jednotlivých SO sú časovo náročnejšie kvôli zapojeniu relatívne vysokého počtu zainteresovaných orgánov, ktoré sa vyjadrujú k predkladaným dokumentom a schvaľujú ich zmeny (dlhšie procesy schvaľovania výziev).

Hodnotiaca otázka č. 8:

Ktoré opatrenia mali výraznejšie efekty a aké?

- Jedným z výrazných opatrení na zjednodušenie procesov súvisiacich s implementáciou EŠIF bolo zavedenie zjednodušeného univerzálneho formulára na zverejňovanie výziev a formulára na vypracovanie žiadostí o NFP.

Toto opatrenie malo priniesť prehľadnosť, transparentnosť a zjednodušenie. Zavedenie unifikovaného formulára výzvy na predkladanie dopytovo orientovaných projektov, ktorý dosť neprehľadne až na konci formulára uvádza dôležité podmienky týkajúce sa oprávnených typov aktivít projektu, dĺžku trvania realizácie aktivít, výšku oprávnených výdavkov a mieru spolufinancovania z verejných zdrojov má nejednoznačný prínos pre zjednodušenie administratívy spojenej s predkladaním projektových žiadostí o NFP.

Vypĺňanie formulára žiadosti o NFP sa uskutočňuje on-line prostredníctvom informačného systému ITMS2014+, ktorý ponúka do určitej miery kontrolu a správnosť vyplnených údajov, spracúva údaje o prijímateľovi, ktoré porovnáva s inými databázami verejných a štátnych inštitúcií. Zo strany prijímateľov a žiadateľov o NFP je hodnotené pozitívne a vysoko oceňované pre zníženie počtu listinných príloh a ich nahradenie elektronicky odosielaným formulárom žiadosti o NFP a čestným vyhlásením o splnení vybraných podmienok na poskytnutie NFP overiteľným cez dostupné verejné on-line databázy štátnych a verejných inštitúcií (daňový úrad, sociálna poisťovňa, obchodný register a pod.).

- Ako preukázateľne účinné, šetriace čas a znižujúce administratívnu záťaž potenciálneho prijímateľa NFP pri podávaní projektového zámeru a žiadosti o NFP je v porovnaní s predchádzajúcim PO 2007-2013 opatrenie, ktorým bola nahradená väčšina predtým požadovaných listinných príloh jedným čestným vyhlásením ako súčasťou formulára žiadosti o NFP.

Dokazujú to aj odpovede na otázku č. 3.4 vykonaného on-line prieskumu adresovaného prijímateľom a žiadateľom o NFP z OP VaI. Kompletne znenia všetkých otázok z on-line dotazníka sú uvedené v prílohe č. 1 hodnotiacej správy.

Hodnotiaca otázka č. 9:

Ktoré oblasti a procesy sú vhodné pre ďalšie znižovanie administratívnej záťaže a zjednodušovanie administratívy?

V procese vyhlasovania výziev – výzvy vyhlasovať jednotlivito s časovým odstupom a nie naraz niekoľko výziev, doplniť dokumentáciu výzvy o pomôcky, ktoré sú zvyčajne zverejňované až následne formou usmernení k výzvam, obsahujúce inštrukcie a konkrétne príklady k preukazovaniu splnenia jednotlivých podmienok poskytnutia príspevku (napr. sumárny prehľad príloh podľa typu žiadateľa)

V procesoch schvaľovania ŽoNFP – dodržiavať nastavené lehoty a zabrániť predlžovaniu procesu efektívnejšou a rýchlejšou elektronickou komunikáciou a odborne zdatným personálom

V procesoch kontroly - znížiť počet kontrol; zmeniť zameranie vykonávaných kontrol z kontroly dodržiavania presnej formy podpornej dokumentácie na kontrolovanie vecného naplnenia plánovaných aktivít a dosahovania výsledkov a cieľov projektov, aby pomohli prijímateľom NFP čo najúčelnejšie

a najefektívnejšie realizovať plánované aktivity a dosahovať výsledky a ciele projektov namiesto zameriavania sa iba na kontrolu formy podpornej dokumentácie bez ohľadu na ich význam pre dosahovanie cieľov a majúci za následok zbytočné omeškania a následné komplikovanie procesov implementácie spôsobené množstvom opakovaných kontrol prerušujúcich procesy implementácie.

V procese implementácie projektov – pre odstránenie najčastejšie identifikovaných prietahov a dosiahnutie zefektívnenia implementácie projektov – zorganizovať školenia určené pracovníkom budúcich prijímateľov NFP ich finančným manažérom a pracovníkom pre verejné obstarávanie realizované v čase medzi schválením žiadosti o NFP a podpisom zmluvy o poskytnutí NFP. Na školení jednoznačne zadefinovať aké vzorové dokumenty, akým spôsobom vyplnené a v akom časovom pláne majú byť prijímateľmi predložené na riadiaci/sprostredkovateľský orgán. Obsahom školenia bude aj objasnenie spôsobu vyplňania požadovaných dokumentov a presný zoznam a vzhľad jednotlivých dokumentov potrebných pre finančnú realizáciu projektov prispôsobený podmienkam konkrétnej výzvy na podávanie projektových žiadostí. Školenia musia byť realizované kvalifikovanými odborníkmi v relevantnej oblasti finančného riadenia, účtovníctva a verejného obstarávania, aby vedeli kvalifikovane odpovedať na špecifické otázky žiadateľov a prijímateľov NFP a aby predišli vzniku nejednoznačnosti vysvetľovania pojmov a podmienok realizácie projektov.

Hodnotiaca otázka č. 10

Poskytuje systém monitorovania dostatočné informácie (kvantitatívne a kvalitatívne) pre posúdenie plnenia cieľov OP Val a očakávaných výsledkov zadefinovaných v OP Val a vyhodnotenie príspevku k plneniu špecifických cieľov?

- Podľa zamestnancov RO, ktorí pracujú v rámci implementácie NP, áno, ITMS2014+ im poskytuje všetky potrebné údaje k sledovaniu stavu projektu a vyhodnoteniu plnenia cieľov projektu.
- Podľa zamestnancov SO VA, ktorí pracujú s dopytovo orientovanými projektami, nie je možné odsledovať v súvislosti s nastavenými merateľnými ukazovateľmi výstupu kvalitu dosahovaných výsledkov projektu, z čoho vyplýva požiadavka na preukazovanie ďalšej dokumentácie, ktorá poukazuje na kvalitu dosahovaných ukazovateľov a cieľov/výsledkov projektu.
- Podľa žiadateľov a prijímateľov systém monitorovania nie je pri vedecko-výskumných projektoch nastavený vhodným spôsobom. MU definované ako povinné v rámci jednotlivých výziev nie úplne zodpovedajú predstave výstupov projektu zo strany výskumných pracovníkov projektu. Takisto je potrebné prehodnotiť systém monitorovania udržateľnosti výskumných projektov. Udržateľnosť počas platnosti a účinnosti zmluvy o poskytnutí NFP, čo je minimálne 5 rokov po finančnom ukončení projektu, nie je žiadúca s ohľadom na vývojové trendy v oblasti akéhokoľvek výskumu a vývoja. Samotné dlhodobé plánovanie v oblasti VaV je ťažko predstaviteľné.

Zo skúseností zamestnancov a prijímateľov vyplýva, že systém monitorovania, ako je v súčasnosti nastavený, poskytuje informácie o kvantitatívnych merateľných ukazovateľoch projektu, ktoré odrážajú povinné ukazovatele definované v rámci špecifických ukazovateľov OP Val, ale nedostatočne reflektujú na reálnu prax, v rámci ktorej riešia výskumné úlohy prijímateľa, najmä z oblasti vedecko-výskumných inštitúcií.

OP Val sa na úrovni aktivít dopytovo orientovaných projektov nezameriava na kvalitatívne posudzovanie, ale na kvantifikáciu merateľných ukazovateľov výstupu v súlade s požiadavkami a nastavením ukazovateľov podľa EK pre PO 2014 – 2020. Kvalitatívne posudzovanie intervencií v rámci špecifických cieľov OP je predmetom analýz a hodnotení na programovej úrovni.